

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1924 szeptember 11.

249. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délután
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Soha többé!

(+) A csinytevése következményeit szenvedő gyerek bűnbánóan fogadkozik, hogy soha többé nem lesz rossz. A háborus gyötrelmek ostromcsapásai alatt így esküsznek örök hűséget a békének Európa népei, amelyek tíz évvel ezelőtt vérgőzös mámorban rohantak a háboru nem ismert, a történelmi tradíciók szépítőszereivel kendőzött borzalmi közé. A pacifizmus kiterbélyesedése szempontjából többet ér-e ez az eskü, amelynek bensőségét az átélt kínok emléke mélyíti, a megvert gyermek pillanatnyi fogadkozásánál?

Kétségtelen jelekkel mutatkozott meg az utóbbi években a népek békeakarata. Politikusok és diplomaták ennek a békeakaratnak voltak kiszolgálói, nem új irányelvek követésében, hanem régi háborus politikájuk végső konzekvenciáinak elkerülésében. Győző és legyőzött államok kormányai versengtek abban, hogy békekészségük ékesszólása alól mennél fenyegetőbb csillanjon ki a követeléseiket nyomatékosító harci elszántság. Tudták azonban egymásról, hogy kardcsörtetésük nem egyéb, mint önbátorító fűtyülés a rémekkel népes sötétségben. Így huzódott éveken át a német-francia pör, amely az ellenfelek kölcsönös megegyezésével ért véget a londoni konferencián.

A versaillesi szerződés sértetlenül került ki az elkeseredett küzdelemből. Macdonald és Herriot rábeszélésére még a háborus bűnösség megállapítása ellen tiltakozó német jegyzék elküldésétől is elállott Marx kancellár, hogy a gloire népének érzékenységén ne essék olyan csorba, amely a nagynehezen nyelbeütött megegyezést veszélyeztethetné. Teljes mértékben érvényesült a győzők diktátuma, csak épen elfogadták a döntőbíráskodást a később származható nézeteltérések tisztázására. Ezt az eredményt is csak az a bizakodó várakozás tette lehetővé, amely Macdonald és Herriot új utakat nyitó működéséhez Európaszerte fűződik. A német-francia problémát, mint a múlt súlyos örökségét, likvidálni kell, hogy egészségesebb jövő bontakozhassék ki. És a likvidáció érdemi részében sem a francia, sem az angol miniszterelnök nem vonhatta ki magát népe közvéleményének parancsai alól.

Most kezdődik csak a nyugati demokráciák ünnepeit vezéreinek igazi munkája: a „soha többé” fogadalmát állandó hatóerővé szilárdítani a népek lelkeiben. Lloyd George a londoni konferencia sikerét azzal magyarázza, hogy a hadviselt országok kimerültek és

szükségük van a békére. Példákat sorol föl a történelemből annak illusztrálására, hogy a nemzetek az erőt gyűjtő pihenés korszakának leletével szinte szabályos időközökben egymásra rohtanak, mert a tömegpusztítás szenvedélye, amelyet a természet oltott belénk, mindenáron kielégülésre tör. Azok, akik közvetlen részesei voltak az elviharzott szörnyűségeknek, iszonyodva fordulnak el az újabb háboru gondolatától, de a dantei pokolban meg nem perzselődött generációk, mire a világ sorsának intézése a kezükbe jut, a polgári erények és dicsőség betetőződését fogják látni a háboruban. Harci jelentekeket ábrázoló művészi festmények és iskolamesterek által összerótt történelmi tankönyvek gondoskodnak róla, hogy az ifjúság elé megkivántató színekkel, a rémségek elretusálásával táruljon a horatiusi ige: *dulce et decorum est pro patria mori*.

Herriot a marnei csata tizedik évfordulóján a francia katonák szenvedéseinek célját abban jelölte meg, hogy *ne legyen többé háboru*. A kedvetlenség moráját, amellyel a francia jobboldali pártok a miniszterelnök békebeszé-

dét fogadták, az örök béke biztosítékait kereső emberiség tapsai harsogják túl. Macdonald, a genfi tanácskozásokról hazatérve, nemesen büszke elégedettséggel jelentette be a döntőbíráskodás és a lefegyverzés korszakának virradását és rámutatott arra, hogy elmúlt az az idő, amikor az államférfiaknak nem kellett tudomást venniük a világ közvéleményéről. Ennek a közvéleménynek megszervezése, a háborus ideológia fertőző bacillusainak lekötése, a béke szellemének a nevelésre is kiterjedő intézményesítése, a vérengzés és pusztítás minden formájának üldözése és megfosztása az alszent jogcimektől: annak a politikának főadata, amelyet Macdonald és Herriot személyesítettek meg.

A fejlődésben nincs megállás. Annak a meggyőződésünknek sinein robog előre a haladás kereke, hogy a természeti törvények az emberi tökeletesedés véghetetlen lehetőségeit rejtik magukban. Utópiák gyanánt lemosolygott reformok megvalósulásának epochájában csak éppen az az óhajtas volna teljesülhetetlen, hogy ne legyen háboru — soha többé?

A király kívánja, hogy a Radics-párt vegyen részt a kormányban

Az új bácskai főispán előterjesztései alapján fogják kinevezni a vajdasági tisztviselőket

Beogradból jelentik: A politikai élet Beogradban úgy a kormányparti, mint az ellenzéki fronton meglehetősen élénk. A legutóbbi napokban különösen az ellenzéki oldalról állandóan olyan híreket terjesztenek, hogy *az ország újból rendszerváltozás előtt áll*, mert a kormány helyzete a Radics-párt magatartása miatt napról-napra kritikusabbá válik. Összefüggésbe hozták ezeket a híreket a király visszaérkezése óta az udvarban állandóan folyó audienciákkal és azzal a radikális-párti mozgalommal, amelynek az a célja, hogy a párt vezetését *Jovanovics Ljubának* adják át, aki Radicsék kizárásával megalakíthatná a munkaképes nagy koncentrációt, lehetőleg minden párt bevonásával.

A kormány részéről *cáfolják* ezeket a híreket és azt állítják, hogy *a kormány helyzete teljesen szilárd*. Tekintettel azonban arra, hogy a kormány sajtója sokkal gyöngébb, mint az ellenzéki sajtó, így sikerült a közvéleménybe belevinni azt a meggyőződést, hogy a kormány lemondása közel áll, noha ennek niúcsen semmi tárgyi alapja. A lemondásról szóló híresztelések csupán az ellenzéki

pártok óhaját fejezik ki.

Tárcanélküli horvát miniszteriumot kívánnak Radicsék

Radicséknak a kormányba való belépése is állandóan napirenden van és erre nézve a legkülönbözőbb verziók kerülnek forgalomba. Legújabbban a Radics-párthoz közelálló zagrebi lapok híradása nyomán olyan hírek terjedtek el, hogy *Radicsék egyik miniszteri tárcát sem akarják elfogadni, hanem tárcanélküli horvát miniszterium földülését követelik*.

A horvát miniszter lenne egyben a királyi helytartó is Horvátországban. Ezzel Radicsék Horvátországnak *nagyobb közigazgatást önállóságot* akarnak biztosítani. A horvát miniszteren kívül, hírek szerint — még horvát államtitkárokat is neveznek ki, akik azonban rendszerint nem Beogradban, hanem *Zagrebben tartózkodnának, úgy, hogy Horvátország igazgatása valóban a horvát fővárosból történhetné*.

Kormánykörökben ezt a verziót nem erősítették meg, *ez ellenzék azonban máris erősen kihasználja a hírt a kormány ellen, amelyet azzal vádol, hogy ilyen mó-*

don akarja kijátszani az alkotmány szellemét. Ezzel szemben hivatkozik arra, hogy maga *Pasic* *teremtett precedenst tárcanélküli horvát miniszter kinevezésére*, amikor a homogén radikális kormány megalakulása alkalmával *Supilo* részére, a választások idejére, tárcanélküli miniszteri tárcát kreált.

Radics vasárnap nagy beszédet mond

A helyzet súlypontja, hír szerint, a Radics-párt kormányba való belépésének kérdésén van. Ma már tulajdonképpen a szituáció az, hogy *a kormány inkább szeretné, ha a horvátok tárcát vállalnának a kormányban, mint maga a Radics-párt, amely először publikálta készségét a belépésre*. Egyes verziók különben úgy szólnak, hogy legfelsőbb helyen is határozottan ragaszkodnak a Radics-párt kormánybalépéséhez, hogy a horvát köztársasági parasztpárt ezzel is *vállalja a nagyobb felelősséget a kormány munkájáért*.

Beogradban nagy érdeklődéssel néznek a Radics-párt által vasárnapra Zagrebba összehívott nagygyűlés elé, amelyen *Radics nagy beszédet fog mondani*. A demokraták körében erősen tartanak attól, hogy Radics ezuttal sem tudja majd fékezni magát s esetleg olyan nyilatkozatot tesz, amely a kormány helyzetét megnehezíti.

Davidovics Ljuba a királynál

Davidovics Ljuba miniszterelnök szerda reggel 8 órakor audiencián jelent meg a királynál. Az audiencia egy óráig tartott. A kihallgatás után *Davidovics* miniszterelnöknél tanácskozássra gyűltek össze *Korosec, Spaho* és *Petrovics Nasztaz*. A tanácskozással semmi hír nem szivárgott ki, csak annyit került nyilvánosságra, hogy belügyi helyzetről volt szó a konferencián.

A kormány nem ült össze rendszeres minisztertanácsra, délután azonban *Davidovics* miniszterelnököt felkereste a kormány néhány tagja és hosszabb megbeszélést folytattak.

A király vadászaton

A kora délelőtti órákban a király automobilon a szerémségi Kupinovóra utazott vadászatra. A király este fél hét órakor tért vissza Beogradba. A királyi palota előtt a hazaérkező királyt nagy tömeg lelkes ovációban részesítette.

Miért késnek a vajdasági kinevezések?

Kormányparti körökben nagy elégedetlenség uralkodik amiatt, hogy a kormány lassan intézi el a tisztviselői kar kicserélését. A

Tárgyalások indultak meg Budapesten a jugoszláv-magyar államvasutak között

Kartel-díjtételek az utódállamok vasutai között

Budapestről jelentik: Kihatásában nagyjelentőségű tárgyalás kezdődött szerdán az Államvasutaknál a jugoszláv államvasutak és a MÁV. képviselői között. Ezt megelőzőleg tegnap a kereskedelemügyi minisztériumban megbeszélés folyt, amelyen a szerdán kezdődött tárgyalások anyagát vették át a kereskedelemügyi minisztérium instrukcióival.

A vasutügyi tárgyalások dr. Senn Ottó államvasuti igazgató vezetésével folynak a jugoszláv vasutakat három kiküldött képviseli. A tárgyalások célja a vasuti tarifákat és a kölcsönös kedvezményeket összeegyeztetni s megbe-

szelni azokat a könnyítéseket, amelyek a közönség érdekében a csatlakozás és átmenő forgalom terén, továbbá a teheráruforgalomban mindkét államvasut biztosit egymásnak.

Nagyjelentőségű ez a tárgyalás azért, mert az utódállamok és Magyarország között most fogják megkötöni az első vasuti szerződést s úgy lehet, a mostani tárgyalások első lépések afele a törekvések felé, hogy a Dunamedence államai kartellirozzák díjtételeiket. Ez irányban egyes szomszédos államok között már folynak tárgyalások, amelyek a legjobb kiállításokkal biztatnak.

Bolsevik mozgalom Kinában

Terjed a fölkelés

A Reuter-iroda jelentése szerint a veszélyes helyzet miatt ezerekszáz angol, amerikai, japán és olasz katonai csapatok partra szállt, azonkívül a városban mozgósították az önkénteseket is. Lu-Jung-Hsiangnak, Cse-Kiang katonai kormányzójának, kijelentése szerint Cse-Kiang második hadserege, amely huszezer főnyi, Csang-Siangba nyomult; Cse-Kiang haderői csak tíz mérföldnyire vannak Ihingtól, amelynek elcsatolását mára várják. Ezeknek a csapatoknak végcélja Csang-Csau, ahol Siang-Szu főhadiszállása van.

A pekingi kormány a csekiang katonai kormányzót és Shanghai védelmi biztosát elmozdította és a kiangszui katonai kormányzót meg-

bizta, küldjön ki expedíciót, hogy a fölkelőket a központi kormány hatalma alá kényszerítse és megtegye a szükséges intézkedéseket a rend helyreállítására, a város védelmére és a külföldiek tulajdonának biztosítására.

A fölkelők száma megszapordott: Mandzsuria katonai kormányzója a pekingi központi kormányhoz és Petsili tartomány vele szövetséges katonai kormányzójának hadat üzent. Sun-Hang-Csu, a fölkelők egyik vezére kildtványt bocsátott ki, amelyben az orosz forradalmat ajánlja, mint követendő példát. A bolsevik-párt nagy erőfeszítéseket tesz, hogy a forradalmi mozgalom élére kerüljön.

Genfben titkos ülés foglalkozott a fegyverkezések ellenőrzésével

Marinkovics Voja beszéde a Népszövetség ülésén

Prágából jelentik: Benes külügyminiszter a cseh sajtóban felállítja a Népszövetség multheti munkálkodásának mérlegét s abban látja a legnagyobb eredményt, hogy a három legfontosabb elv meg van alapozva, nevezetesen, hogy a világbékét a döntőbírádság, a biztonság és a leszerelés intézményes biztosításával kívánja elérni a népek szövetsége. Most a bizottságokon a sor, hogy kidolgozzák a megfelelő javaslatokat. A munka nem könnyű, de ha egyszer a döntőbírádság és a biztonság problémája meg van oldva, abból önként adódik egy gyakorlatilag megvalósítható terv a leszerelés végrehajtására. A külügyminiszter véleménye szerint, mielőtt a népszövetségi bizottságok megvitatták a különböző javaslatokat és azokból egységes terv jövecedik ki, át lehet térni a nemzetközi leszerelési konferencia összehívására.

Benes bizik benne, hogy a célt meg lehet valósítani, mielőtt a különböző népek tudatában megerősödik a biztonság érzete. Megjegyezte a külügyminiszter, hogy ő személy szerint a döntőbírádsági intézmény mentől szélesebb hatáskörét kívánja s nézete szerint jogkörébe kelle- ne utalni minden politikai, gazdasági, pénzügyi és katonai természetű vitás kérdést

A fegyverkezés ellenőrzése

Genfben jelentik: A Népszövetség tanácsának kedden délután előbb nyilvános, azután zárt ülése volt.

Az előbbin azt a francia ajánlatot tárgyalták, mely szerint Franciaország kész törvényhozásától egy millió frank hitelt kérni a nemzetközi szellemi munka előmozdítására.

Az ülésen Bergson, a nemzetközi szellemi együttműködés bizottságának elnöke is résztvett, a javaslatot pedig de Jouvenel ismertette. Kifejtette, hogy Franciaország szívesen látná, ha a létesítendő intézmény a Népszövetség védőszárnyai alatt alakulna meg, de ha ez nem lehetséges, egymagában is vállalkozik a munkára.

A titkos ülésen a katonai fegyverkezés ellenőrzését tárgyalta a tanács, annak a javaslatnak alapján, amelyet az angol kormány terjesztett elő a Népszövetség legutóbbi ülésén, hogy az egykori központi hatalmak országában a Népszövetség végezze az ellenőrzést. A tanács elhatározta, hogy a versailles-i békeszerződés 213-ik szakaszával összhangban fogja megalakítani az ellenőrzésre hivatott népszövetségi szervet olyképpen, hogy az ne csak Ausztriában, hanem Németországban is teljesíthesse az ellenőrzést.

A kisebbségi kérdés a szerdai ülésen

Genfben jelentik: A Népszövetség szerda délelőtti ülésén Kalkov bolgár külügyminiszter volt az első szónok, aki kijelentette, hogy Bulgária is hiva a fegyverkezés csökkentésének és a döntőbíráskodásnak. Utána Csank-Cse-Fu kínai delegátus beszélt és hangsúlyozta,

hogy szintén hiva a népszövetségi eszmének.

A beszéd után jelent meg a teremben Seipel osztrák kancellár, akít a jelenlevők melegen ünnepeltek. Motta elnök külön beszédben üdvözölte Seipel kancellárt felgyógyulása alkalmából.

Ezután Hymans belga külügyminiszter, a népszövetségi tanács elnöke szólalt fel és beszédében különösen Apponyi Albert gróf keddi beszédével polemizált. Hymans különösen azt ellenzi, hogy a kisebbségi kérdés rendezését nemzetközi bizottság elé vigyék, mert szerinte a népszövetségi tanács is elég garancia a kisebbségek jogainak megvédésére.

A lengyel delegátus beszéde után, amelyben hangsúlyozta, hogy szerencsés gondolatnak tartja a kisebbségi egyezmény megkötését, Motta elnök bejelentette, hogy csütörtökön is teljes ülést tart a Népszövetség, amelyen Magyarország ujjaépítéséről fognak tárgyalni.

Marinkovics Voja a bizton- sági garanciákról

A Népszövetség leszerelési bizottságának szerdai ülésén felszólalt Marinkovics Voja külügyminiszter, a jugoszláv delegáció elnöke is. Beszédében annak az álláspontjának adott kifejezést, hogy a bizton- sági garanciákat egy szintre kell hozni azokkal a garanciákkal, amelyekkel az államok jelenleg rendelkeznek katonai szervezeteikben. Jugoszlávia elfogadja a döntőbíráskodás rendszerét a Népszövetség fenhatósága alatt meghozandó külön megállapodások mellett.

Lord Parmoor angol delegátus felelt Marinkovics beszédére és kifejtette, hogy sem a kölcsön segélynyújtást szerződésekre, sem a katonai szankciókra semmi szükség. A döntőbíráskodás megvalósításával önként be fog következni a leszerelés. Németország jelenlétére szüksége van, hogy a Népszövetség elérhesse céljait. Lord Parmoor végül bejelentette, hogy Anglia a kellő pillanatban javaslatot fog benyújtani egy speciális bizottság felállítására.

Készül az új lakástörvény

Az üzlethelyiségek nem fognak a törvény rendelkezései alá esni

Beográdból jelentik: A szociálpolitikai minisztériumban nagyban folynak már az új lakástörvény előkészítő munkálatai. Az új törvény alapelveit már megállapították és a tervezet néhány nap alatt teljesen elkészül és a minisztertanács elé kerül. A minisztertanács jóváhagyása után a részletes javaslatot a lakók és háztulajdonosok képviselőinek közreműködésével fogják elkészíteni.

Dr. Behmen szociálpolitikai miniszter a készülő törvénytervezetről a következőket mondotta:

— Az előkészítő munkálatok során meglehetősen nagy nehézségekkel kell megküdenem, mert a resszort átvételekor a minisztériumban semmiféle elaborátumot sem találtam a lakáskérdés megoldásáról. A szükséges statisztikai és egyéb adatokat is most kell beszerezni. Az új törvényes rendelkezések vázlata néhány napon belül elkészül.

— A tervezet főbb tendenciái: hogy az üzlethelyiségeket kivonjuk a lakástörvény rendelkezéseinek érvénye alól, továbbá, hogy a lakástörvény a falvakra ne vonatkozzék.

Végül kijelentette a miniszter, hogy a házbéremelés kérdésének szabályozásánál a törvény a gazdaságilag gyengébbeknek érdekeit fogja szem előtt tartani.

technikailag teljesen lehetetlen volt naponta leszámolni a teljes bevételt és azt átszolgáltatni a házipénztárnak.

Végül bemutatták a tisztviselők a vizsgálatot vezető bizottság előtt, hogy az adóhivatal kézipénztárát szolgáló Wertheim-kassza — a melyből Papp a 200.000 dinárt elvitte — a felső zár kinyitása után közepén egy fogdajóval könnyen kinyitható, amiért ők nem lehetnek felelősek.

A bizottság nem találta elfogadhatónak ezt a védekezést, annál kevésbé, mert a különböző könyvek egyeztetésével a kontroll ma is lehetséges és ha az adópénztárba naponta befolyt összegeket lehetetlen is lett volna összeszámlálni, a pénzt megolvasztatlanul, borítékba zárva a házipénztár páncélszobájában kellett volna elhelyezni.

»A legfontosabb ügykezelést követeljük«

A vizsgálat eredményére és a felüggesztésre vonatkozólag a Bács-megyei Napló munkatársa szerdán délután kérdést intézett Györgyevics Dragoszlav főispánhoz, akinél épp ott tartózkodott Malagurszki Albert polgármester is. A főispán és polgármester az ügyre nézve a következő nyilatkozatot tették:

— Elsősorban az adóhivatali főnök hibás a hanyagságokért, aki nem ellenőrizte naponként az adópénztárt, sőt néha hónapok is elmul- tak, amíg ellenőrzést gyakorolt. Az utolsó időben ugyan hetenként vagy kéthetenként összegezte a könyveket, azonban ennek sincs semmi nyoma, mert nem látta el az ellenőrzött könyveket záradékkal. Különben is Vidakovics Iván adóhivatali főnöknek általános felügyeletet kellett volna gyakorolni, azonban ezt sem végezte. Súlyos hiba, hogy a pénztárnapló végösszegei és ezeknek átvitele minden oldalon csak ceruzával voltak beírva, holott minden tétel tintával van bejegyezve és a számoszlopoknak ezeket a ceruzával beírt végösszegeit a sikkasztó Papp István könnyű szerrel javíthatta ki. Sinkovics Géza ellenőr is súlyos hibát követett el azért, hogy ugyancsak ceruzával írta be a számoszlopok összegét.

— Augusztusban az adóhivatal főnöke már naponta feljegyezte a befolyt adóknak napló szerinti összegét és amikor ezt Papp észre- vette, megszőkött. Ez is azt bizonyítja, hogy ha előbb is lett volna megfelelő ellenőrzés, a sikkasztás nem történhetett volna meg.

— Ezzel az esettel kapcsolatban elhatároztuk, hogy ezentúl a legszigorúbb rendet és ellenőrzést követeljük a városházi ügykezelésben.

Millió bankjegy Ausztriában

Bécsből jelentik: Elkészült az új osztrák ércpénz tervrajza, melyet a kormány már jóvá is hagyott. Legelőször félshillinges pénzdarabokat fognak verni. Egyik oldalán az osztrák címer domborműve látszik az osztrák köztársaság körfelírásával, a másik lapon a félshillinges érték felirata van. A koronaérték nincs feltüntetve az új ércpénzen, amelyből még ebben az évben annyit fognak kivenni, hogy egyszerre nagy tömeg kerüljön forgalomba, mert régi tapasztalat, hogy ha kevés van a váltópénzből, akkor hirtelen eltűnik. Kétshillingest egylőre nem vették a pénzügyi kormány.

Körülbelül egyidejűleg fog a forgalomban megjelenni az egymillió bankjegy is, de arról szó sem lehet, hogy az osztrák nemzeti bank tízmillió korona értékű bankjegyeket adjon ki, mint ahogy a nagyipar érdekeltségei kívánták.

NYILTÉR.

Apatin község előjárósága megállapítja, hogy a **Bács-Bodroger Zeitung** című apatini heti ujság hazudott, amikor a községet ötvenezer dinárnak patkányméregért való kifizetésével vádolja. A tendenciózus cikk írója alattomos ember. A község egyetlen parát sem fizetett ki ilyen célra. Az előjáróság a bíróságnál fog elégtételt szerezni a lelkiismeretlen becsületeblással szemben.

Értesítés!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a volt Crnković Sándor vendéglőjét, Jelačićeva ulica 3 szám alatt, kiskápolna mellett szeptember 1-től átvettem a hol minden nap hideg és meleg ételek és hűsítő italok kaphatók. Abonensek e hó 15-től október 1-éig elfogadtatnak. Deákoknak nagy ár-engedmény. Szíves pártfogást kér, tisztelettel

6858 Popov István vendéglős

HÁZ NOVISADON

Teher nélkül önkéntes nyilvános árverésen szabadkézből eladó, amely f. évi október hó 2-án d. e. 11 órakor dr. Popov Milorad kir. közjegyző irodájában Novisadon fog megtartatni. A két uccára nyíló emeletes ház Novisad legforgalmasabb központján, Dunavska ulica 17. szám alatt áll. Tíz-tizenkét lakó, négy üzlethelyisége és egy udvari raktára van. Árverési feltételek alanti kir. közjegyző irodájában mindennap megtekinthetők. Írásbeli tudakozódások dr. Kostić Milán ügyvédhez Irigre (Sremska) intézendők.

6842 Dr. Popov Milorad kir. közjegyző.

PÉCSI SZÉN

2-szer mosott kovácszszen, diószén, darabos és aprószén csakis vagonkételekben azonnali szállításra kapható

KORELL JÁNOS NOVI-VRBAS

Nagyobb vidéki villamos telep keres azonnali belépésre

VILLAMOS MESTERT

ki jártas az erő- és világítási vezetékek szerelésében, motor javításokban (tekerceelés) motorok szerelésében, ki feltétlenül tapasztalt és érti a szakmát. A szerb-horvát és német nyelv tudása szükséges. Szabad lakás, fűtés és világítás az állással jár. Ajánlatok a belépési határidő megjelölésével és referenciák megadásával „6831” szám alatt a lap kiadóhivatalához intézendők. 6831

UTAZÓ KERESTETIK

olaj és kenőcs eladására, legjobb erő, igazolható eredménnyel lehetőleg bevezetve a Vojvodinában, Slavóniában és Szerbemben. Kimerítő ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „OIL IMPORT” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 6849

Liszt-, gabona-, komló-, szalma-, gyapju-

ZSÁKOK PONYVÁK

legelősebben kaphatók Schosberger és Hered cégnél Novisad Futoški put 13. Telefon 531. Távirat „Hesslán”.

MEINL KÁVÉ

Eredeti párisi modell-kalapjaim megérkeztek Bársony-, Pan- és Divetin-kalapokban nagy választék Filzkalap diszítve 100 dinártól kezdve kapható Heiduska Mariska, Subotica

TRAFIKANT GÁBOR ELŐNYAJÁNLATA

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65. a „ZORKA” Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviselőtében: Sósav, Kénsav, Accumulatorsav, Rézgalic, Vaszgalic, Glaubersó, Calcionalt Sulfat 6192 a „SHELL-COMPANIE” képviselőtében: „SHELL” gépolaj „SHELL” hengerolaj, „SHELL” padlóolaj, „SHELL” nyersolaj (motorolaj) „SHELL” benzín „SHELL” petroleum.

„VASKO” kereskedelmi és bizományi Iroda

Városi bérpalota Subotica Városi bérpalota Közvetít, vesz és elad bel- és külföldi ingó és ingatlan vagyontárgyat Elvállal mindentelke kereskedelmi, gyári, iparvállalati és részvénytársasági könyvek vezetését, ellenőrzését, felülvizsgálását, lezárását, leltár és mérleg készítését Elfogad a biztosítás minden a szatára kiterjedő biztosításokat Átvész kereskedelmi, pénzügyi, ipari és egyéb vállalatok képviselőit és ügynőseit Érvényesít bel- és külföldi követeléseket és azoknak perenkívüli vagy peres behajtásáról gondoskodik Ad pontos és megbízható információkat a helyi piacra vonatkozólag Foglalkozik a fizetésektelen cégek kiegyezése körüli összes munkálatokkal

VILÁGHIRŰ OLASZ *Pirelli Cord* AUTO-GUMMIK ÁLLANDÓ LERAKATA BORY BÉLA gépműhelye SUBOTICA I. Štosova ul. 7. 6331

Dr. SZEGŐ K. SZANATÓRIUMA

felnttek és gyermekek számára ABBAZIA (Italia) Hízó, edző, diétikus kurák. Szívujajok, érelmeszesedés, anyagcsere, női- és idegbajok gyógyítására elsőrangú gyógyintézet. 7 éven felüli gyermekek kíséré nélkül is felvételtnek. 6794

ÉDER KÁLMÁN MŰBUTORASZTALOS LAKÁSBERENDEZÉSI VÁLLALATA MŰHELY és BUTORRAKTÁR: VILSONOVAUL. 40. A KÉPEZDÉVEL SZEMBEN

fogorvosi műterem eladó

Elhalálozás miatt elsőrendű, NOVISADON a legjobban bevezetett, a legmodernebbül felszerelt Bővebb felvilágosítással szolgál SCHMOLKA hirdetőiroda Novisad, Futoški put 2 szám. 6830

TANKÖNYVEK

az összes iskolák részére előírás szerint IRÓ- és RAJZSZEREK jutányosan beszerezhetők VIG ZSIGMOND SÁNDOR könyvkereskedésében Suboticán. 6815

Kemény D. Dezső ecetgyára

I. Vojnovićeva ul. 5. (Pestköz) telefon 643., értesíti a közönséget, hogy vizesugorka eladását már megkezdte. Az üzletben csak a Kemény-féle ecetgyárban készült esencet vásároljunk. 6389

„ATLAS” d. d. butorgyár, Novisad,

a gyár átalakítása miatt jelenlegi hálószoba és ebédlőbutorkészletét előállítási áron eladja nagyban és kicsinyben elsőrendű kivitelben. 6095

HÁZASSÁG

Nősülne 29 éves gyáros. Bővebbet Faragó Budapest Népszínház utca 16. 6612

Férjhezadná földbirtokos leányát. Vagyon: 600 hold. Bővebbet Faragó Budapest Népszínház u. 16. 6607

Házasságot legjobb körökbe díszkréten elintéz Közvetítő-iroda Subotica. I. Azina utca 11. 5643

Házasságközvetítési ügyben méltózással bizalommal Faragó Jenő irodájához fordulni, Budapest, Népszínház utca 16. 6611

MÉSZÁROS és HENTES ÜZLET

25 éves, havi 150.000 dinár forgalommal, forgalmas városban, modern gépekkel, felszereléssel, igen kedvező feltételekkel családi okokból

ELADÓ

Felvilágosítást válasszékéggel „TUDÓSÍTÓNAK” a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala továbbit. 6854

FOGLALKOZÁS

Egészséges fiatalasszony szoptatásdadának ajánlkozik, elmenne vidékre is. IV. Gunduličeva ul. 34. 6761

Női szabósegéd állást keres azonnali belépésre. Cim: K. S. Bačka-Topolca. 6801

Füzlamber rugalmas munkára felvétetik. Erdei Bálint Subotica. 6306

16 házból való érettségizett zsidó fiu gyógyszerészgyakornoknak ajánlkozik. Cim a kiadóban. 6747

Felveszek ügyes kőfaragókat

márványmunkára ifj. Schomann János Novisad 6749

Középkorú vallásos izr. nő két férfi mellé gazdasszonynak felvétetik Vandman üvegesnél, Csirke piac. 6361

Jobb házból való kőműves fiút felvesz Mechanik, Vilsonova ul. 16. 6799

Uradalmi vagy kovácsmesteri állást keres 4 évi praktissal bíró fiatalember. Cim Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Futošvi put 2. 6843

UJ HORDÓK

minden nagyságban 3000 literig kaphatók **KRIX LAJOS** kádármesternél Subotica, V. kör. Marzaničeva utca 19. sz. (Zombori-ut mentén) 6302

Gyógyszerész, nem okleveles, beszélszerbül, magyarul és németül, azonnali belépésre állást keres. Ajánlatokat „Gyógyszerész” jelegével a kiadóhivatal továbbit 6852

Intelligentes Fräulein, mit Jahres zeugnissen sucht Stelle. Antrag unter „Fleissig” an die Verwaltung 6848

Tanonc felvétetik fizetéssel Kovács üvegesnél, Edénypiac. 6847

Műszerész, ki írógép és varrógép javításban perfect azonnalra felvétetik. Levelek a kiadóhivatalhoz kéretnek. 6820

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó betűszereket számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkereknek az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdésekódérekhez válaszbélyeg melléklendő.

KÉS-, OLLÓ-, BOROTVA-ÉLESÍTÉS FÉMTÁRGYAK NIKKELEZÉSE

TENNER optikus és orvosi műszerésznél SUBOTICA, Kr. Aleksandra utca 11. 5529

Villanyszerelőt, lehetőleg vizsgázottat, kinek nagy gyakorlata van és önállóan dolgozik, állandó munkára felveszek. Bizonyítványmásolatok és fizetési feltételekkel ellátott jelentkezést a kiadóhivatal továbbit. 6819

Cserépkályhák

és tüzhelyek: átrakását javítását, meteor kályhák shamot bélelését, legszakszerűbben jutányos árban készít: **Takács Mihály** cserépkályhás Rudičeva utca 1. szám Uj cserépkályhák olcsó árban kaphatók. 6725

Kisasszony német, szerb nyelvtudással, magas fizetéssel, azonnaira kerestetik. Cim: Lederer Emilne Subotica, Harambašičeva-utca 7. 6779

Kádár számszámmal alkalmazást keres. Cim: III kör Skerličeva 7 szám. 6839

Képkerek gyártása Csillárok és Disztálcák

Kézimunkák szakértői keretézése
Modern képkerekezés
F. Bachinger Sudotica, Sudarević (Bercsenyi) ul. 34.

VÉTEL-ELADÁS

KISS ZÁLOGINTEZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállításra; v. férfi, női raglán és telikabátnak való. Ékszer, ruhák, kabátok, fehérneműek és minden más tárgy állandóan olcsón eladtnak, Subotica I. kör. Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5692

Hét hold hegyi szőlő terméssel eladó. Dr. Schab, Belaerka. 6783

Teslicai Retorta Faszén

Bácskai vezérképviselő: **Ludwig Hubert** Novisad Željeznička utca 19 3667

Egy 33 lóerős forgó áramú 220 voltos villamos motor olcsón eladó. Hamburger jéggyár Subotica. 6701

Ingyen minden vásárlónak egy divatos sapka, aki ruhaszükségletét Földes Samu ruházletében Suboticán (Narod-kávéház mellett) vásárolja. Reklám áram következők: Esőköpenyek D 450, férfiföltöny D 650-től. Raglán 600 D. Bőrkaft 1100. Nőkabátok 600 Din.-tól. Gyermekek ruhák. leányköpenyek minden árban kicsinyben és nagyban.

Ebédlő-, háló- és antik-garnitúr, tükör, kinyitógép, vasmángorló, hintaszék, előszobafal, íróasztal, festmények, szőnyegek, díszkönyvek eladók, Langné, Azina ul. 11. 6863

Cipő-különlegességek

mérték után legolcsóbban kaphatók **Markottnál** Novisad, Miletičeva (Kenyér) u. 15 4275

Eladó vendéglő, Sentán a juhász-fele vendéglő, mely főfős üz. etnek is alkalmas, berendezéssel vagy anélkül, melyben Demokrata klubhelyiség van, lakással és egy Schunda-fele cimbalom eladó. 6625

Vászonhulladékot minden mennyiségben veszünk. Medjanski i Drug. 6855

Egy szecskavágógép villanymotorral és teljes felszereléssel eladó. Cim: Franja Talašev Sombor, Senčanski put 86. 6823

KÜLÖNFÉLE

2 szoba-konyhás lakást keresek lelépés ellenében. Cim a kiadóban. 6628

Helyiség a város kellős közepén, modern, világos, bármilyen célra alkalmas, átadó. Cim a kiadóban.

Auto-tulajdonosok és sofőrök rendeljek meg az AUTO folyóiratot, negyedévre 120 dinárért. Az Auto és Motorjást negyedévre 90 dinárért a KURIR hírlapirodában Suboticán, Mutatványszámot 20 dinárért küldünk. 6810

Angol gumiköbönvezek olivzöld színben, kívül impregnált selyemváson, belül gyöngygumi, könyűnyű, 500 dinárért minden nagyságban vidékre utánvétellel kaphatók Sugár Béla divatruházában Subotica, Karadiordiev trg 8.

Egy jobb zsidó családnál egy jó házból való diák fiu ellátásra elfogadtatik. E tesítés a kiadóhivatalba. 6862

Beltéren nagy üzlet helyiség lakással, műhelyel egybekötve, árul vagy áru nélkül átadó. Cim a kiadóhivatalban. 6829

Különbejárata butorozott szoba két fiatal ember részére kiadó. Cim a kiadóban. 6851

Butorozott szoba kiadó magányos nőnek Česka ul. 64 szám. 6840

Lisztkereskedő Sisakon elfogadna lerakatot vagy képviselőt elsőrendű bácskai malom részéről teljes garancia mellett. Cim meg tudható a kiadóhivatalban 6834

Elveszett egy kulcstartón 9-10 db kulcs, a megtaláló megfelelő honorárium és lenében adja le a kiadóhivatalba. 6838

Weiterschán János

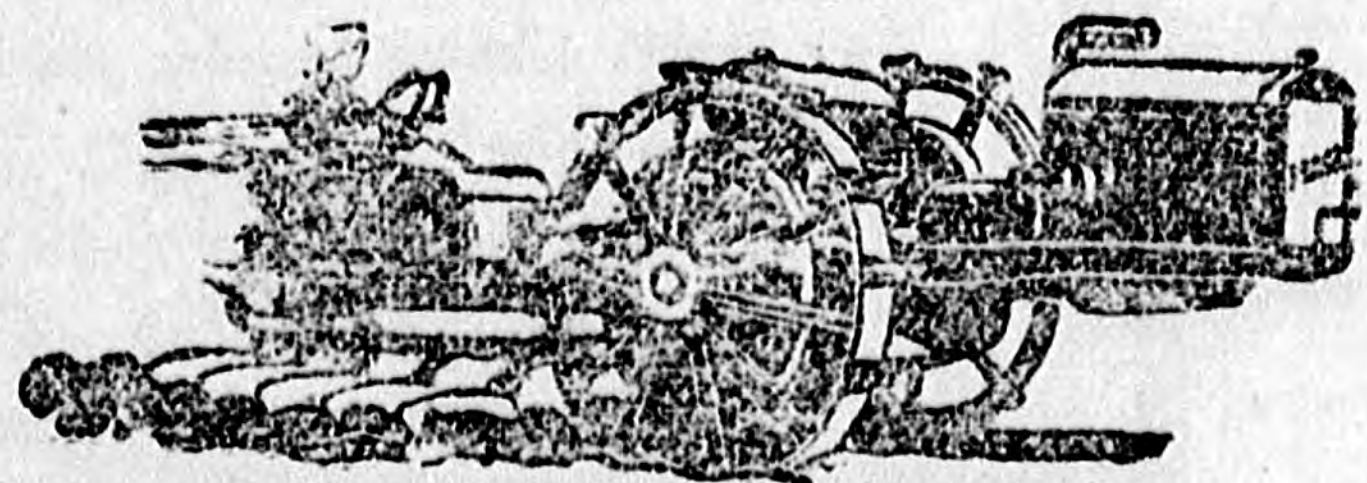
FESTÉKÖZLETE
Főüzlet: Vel.-Becskerek Fő-utca 16.
Fióküzlet: Martolana. 2509
Bánát legnagyobb és legolcsóbb szortirozott festék szaküzlete.

Uj ház eladó és azonnal beköltözhető. Bővebbet, Jovan Sijačić fatelepén Subotica, Palički put. 6534

PRÁGA MOTOREKÉ

a tökéletesen megbízható szántógép

20 HP és 40 HP nagyságban szállítható

messzemenő garancia a hosszú élettartam, jelentős mély szántási teljesítmény és takarékos üzem tekintetében.

A RECORD R. T. a MÁV. GÉPGYÁR VEZÉRKÉPVISELETE

NOVISAD, TEMERINSKA UL. 8.

MINDENKIHEZ!

KÖTÖTTÁRU

készítményeim általánosán elismertek és a legjobbak.

Óriási választék!

Bámulatos olcsó árak!

HARISNYA, KEZTYŰ GYÁRIÁRON

BECK JENŐ

kötött- és szövöttáru készítő.

Üzem: Pašičeva ul. 10.

Specialis szaküzlet: Pašičeva ul. 8. Gőzfürdő mellett.

Raktáron lévő összes áruk szeptember hó 5-től október hó 15-ig mélyen leszállított áron adtnak el **Aladár Léner, Kralja Petra trg**

